

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 7, 2024

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:2097](#) 26-03-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:807](#) 26-03-2024

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:1938](#) 19-03-2024

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:2045](#) 19-03-2024

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:734](#) 07-03-2024

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:2139](#) 28-03-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:2682](#) 15-03-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:2112](#) 01-03-2024

RECHTSPRAAK

Moeder verzoekt vernietiging erkenning kind. De stelling van de moeder dat zij, hoewel er geen sprake is van een wilsgebrek als bedoeld in artikel 1:205 lid 1 onder c BW, toch ontvankelijk is in haar verzoek omdat de strikte uitleg van deze bepaling strijd oplevert met artikel 8 EVRM, slaagt niet. Genoemde bepaling is een lex specialis van artikel 3:44 BW, waarvan de limitatieve opsomming zich niet leent voor een ruime uitleg. Het verzoek van de bijzondere curator tot vernietiging van de erkenning wordt toegewezen, ook al heeft het kind hierna alleen de moeder als juridisch ouder en zal de biologische vader het kind vooralsnog niet erkennen. Kind is in staat bewuste en weloverwogen keuzes te maken en de gevolgen daarvan te overzien.

Feiten en omstandigheden

De vrouw is de moeder van het kind. De man heeft de minderjarige, voorafgaand aan het huwelijk, erkend met toestemming van de moeder, waarbij zij hebben gekozen voor de geslachtsnaam van de man. De moeder en de man zijn door het huwelijk van rechtswege gezamenlijk belast met het gezag over de minderjarige.

Verzoeken

De moeder verzoekt op grond van artikel 1:205 lid 1 sub c BW de door de man gedane erkenning van de minderjarige te vernietigen, nu de man niet de biologische vader is. Hoewel er geen sprake is van een wilsgebrek, is de moeder van mening dat vasthouden aan de limitatieve opsomming van de wilsgebreken in artikel 1:205 lid 1 sub c BW, een ontoelaatbare inmenging oplevert in het family life van betrokkenen, die in strijd is met artikel 8 EVRM. Dit eist dat het belang van de biologische en maatschappelijke werkelijkheid prevaleert boven het belang van de strikte hantering van de limitatieve opsomming van de wilsgebreken en de daarmee voorgestane rechtszekerheid. De man is sinds de echtscheiding niet meer betrokken in het leven van de minderjarige. De minderjarige zelf heeft geen behoefte meer aan contact, voelt geen band met de man en ziet hem niet als haar vader. Omdat de man volgens de vrouw

instemt met de vernietiging van de erkenning, valt niet in te zien hoe de rechtszekerheid en de belangen van andere betrokkenen dan de rechtstreeks belanghebbenden zullen worden geschaad wanneer niet wordt vastgehouden aan de genoemde wilsgebreken.

De man heeft geen verweer gevoerd.

De minderjarige heeft aan de bijzondere curator verteld dat zij niet wil dat de man nog haar vader is en gezag over haar heeft. De moeder heeft ook verklaard dat zij zich destijds niet heeft gerealiseerd dat het door de minderjarige anders werd ervaren dat de man haar juridisch ouder werd en haar achternaam daardoor wijzigde. De man heeft verklaard dat hij het belangrijk vindt dat duidelijk wordt of dit echt de wens is van de minderjarige. De man wil het beste voor de minderjarige en als dit is wat zij wil, dan stemt de man daarmee in.

De bijzondere curator concludeert dat met voldoende zekerheid vaststaat dat de man niet de biologische vader van de minderjarige is en dat er geen sprake was van een wilsgebrek bij de moeder. De bijzondere curator kan namens de minderjarige een zelfstandig verzoek doen tot vernietiging van de erkenning, waardoor er geen sprake is van een ontoelaatbare inmenging in het privéleven van de betrokkenen, zoals door de moeder is betoogd.

Beoordeling en motivering

Volgens artikel 1:205 lid 1 sub c BW kan de moeder een verzoek tot vernietiging van de erkenning indienen op de grond dat de erkenner niet de biologische vader van het kind is, indien zij door bedreiging, dwaling, bedrog of tijdens haar minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden, bewogen is hiervoor toestemming te geven. Op grond van de stukken blijkt dat de man niet de biologische vader van de minderjarige is, waarmee aan de eerste voorwaarde is voldaan.

Bij een procedure tot vernietiging van de erkenning gaat het om een rechtsgevolg dat niet ter vrije beschikking van partijen staat. De tweede voorwaarde ziet op de wilsgebreken, waarvan sprake moet zijn als de moeder tot vernietiging van de erkenning verzoekt. De vernietiging van de erkenning door de moeder wordt gekoppeld aan haar toestemming tot die erkenning. Zij is aan de toestemming gebonden, tenzij de toestemming heeft plaatsgevonden onder invloed van een wilsgebrek.

De rechtbank is van oordeel dat er geen sprake was van een wilsgebrek. De stelling van de moeder dat zij desondanks in haar verzoek moet worden ontvangen omdat de strikte uitleg van de wilsgebreken in artikel 1:205 lid 1 onder c BW in strijd is met artikel 8 EVRM slaagt niet. Artikel 1:205 lid 1 onder c BW is een lex specialis van artikel 3:44 BW. Zoals onder meer volgt uit de uitspraak van het gerechtshof Den Haag van 20 september 2023

(ECLI:NL:GHDHA:2023:1889), leent de limitatieve opsomming van dit artikel zich niet voor een ruime uitleg. De samenhang tussen de voorwaarde dat de erkenner niet de biologische ouder is en de limitatieve opsomming van de wilsgebreken zijn door de wetgever opgenomen vanwege het grote belang van een kind bij het hebben van een juridische afstammingsband met zijn (biologische) ouders. De wetgever heeft bedoeld alleen in bijzondere gevallen het mogelijk te maken dat een ouder, die willens en wetens een erkenning van een niet-biologisch kind mogelijk heeft gemaakt, de erkenning laat vernietigen. Gelet op het feit dat de wet daarnaast het kind – of, middels een vertegenwoordiger – de mogelijkheid biedt om een verzoek tot vernietiging van de erkenning in te dienen, maakt naar het oordeel van de rechtbank dat de limitatieve opsomming van artikel 1:205 lid 1 onder c BW en de strikte uitleg daarvan, niet in strijd is met artikel 8 EVRM. Het verzoek van de moeder zal dan ook worden afgewezen, nu niet is voldaan aan de tweede voorwaarde van artikel 1:205 lid 1 onder c BW.

Met betrekking tot het verzoek van de bijzondere curator namens de minderjarige volgt uit artikel 1:205 lid 1 onder a jo. lid 4 BW dat als voorwaarden voor de indiening van het verzoek gelden dat de man niet de biologische ouder is en dat het verzoek is ingediend voordat de minderjarige 21 jaar oud is. Aan beide voorwaarden is voldaan.

De rechtbank overweegt dat het in zijn algemeenheid in het belang van het kind is om twee juridische ouders te hebben, welk recht daarop wordt beschermd door het EVRM en het IVRK. De rechtbank acht het echter niet in het belang van de minderjarige dat het juridisch vaderschap van de man nog voortduurt. De minderjarige heeft sinds de echtscheiding geen noemenswaardig contact meer met de man, zij voelt geen band met hem en heeft daar ook geen behoefte aan. Uit het gesprek met de kinderrechter is gebleken dat de minderjarige zich bewust is van de gevolgen van de vernietiging van de erkenning en die ook goed begrijpt, maar zij blijft bij haar standpunt. De rechtbank is van oordeel dat de minderjarige bewuste en weloverwogen keuzes kan maken en de gevolgen daarvan kan overzien.

Gelet op deze omstandigheden en het feit dat de man geen bezwaar heeft tegen de vernietiging van de erkenning, zal het verzoek van de bijzondere curator worden toegewezen, nu ook voor het overige niet is gebleken dat het verzoek onrechtmatig is. Met de vernietiging van de erkenning wordt de erkenning geacht nimmer gevolg te hebben gehad. De minderjarige zal aldus alleen haar moeder als juridische ouder hebben en daarmee ook (weer) de achternaam van haar moeder krijgen.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek van de moeder af en vernietigt de erkenning van de man van de minderjarige.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 15-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:2682

Zaaknummer: C/15/341657 / FA RK 23-316o

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek grootmoeder en moeder gezamenlijk gezag. Artikel 1:253t BW. Een nauwe persoonlijke betrekking. Aan de rechtbank ligt ook een verzoek van de vader voor tot gezamenlijk gezag. Dat verzoek heeft voorrang op dit verzoek gezien de in de wet verankerde voorkeurspositie van de biologische ouder boven de niet-ouder. De rechtbank zal in de andere procedure nog geen beslissing nemen over het verzoek van de vader tot gezamenlijk gezag. Wel komt de rechtbank tot de conclusie dat, los van die beslissing, er geen ruimte is voor gezamenlijk gezag van de moeder en grootmoeder.

Feiten en omstandigheden

De moeder heeft alleen het gezag over de minderjarige, geboren in 2022. Op de geboorteakte van de minderjarige staat geen vader vermeld. De moeder en grootmoeder verzoeken tezamen met het gezag over de minderjarige te worden belast. De man spreekt het verzoek tegen.

Beoordeling en motivering

De standpunten

De moeder en grootmoeder hebben naar voren gebracht dat de minderjarige is geboren uit een kortstondige relatie. De man heeft haar nooit willen erkennen en heeft de moeder tijdens de zwangerschap laten weten dat hij afstand nam van haar en van het ongeboren kind. De moeder stelt dat zij heeft geprobeerd de man in beeld te houden, maar dit is niet gelukt. De grootmoeder heeft gedurende de zwangerschap en nadien een grote rol gehad, zorgt sinds de geboorte van de minderjarige regelmatig voor haar, past veelvuldig op en fungeert als opvoedondersteuner van de moeder. De moeder en grootmoeder willen de juridische situatie gelijk laten lopen met de feitelijke situatie, namelijk dat er twee partijen zijn die de belangrijke beslissingen nemen over de minderjarige. Daarnaast willen zij voorzien in het gezag in het geval de moeder niet in staat is tot uitoefening daarvan. De moeder heeft sinds de man het verzoek heeft ingediend tot vervangende toestemming tot erkenning, gezamenlijk gezag en

vaststelling van een contactregeling te kampen met een grote terugval in haar psychische klachten. Zij kan niet leven met erkenning van de minderjarige door de man en er zijn zorgen over haar emotionele belastbaarheid. Zij zal voor haar psychische problemen in behandeling gaan. Indien de grootmoeder mede met gezag zal worden belast kan zij mede de beslissingen nemen over de minderjarige wanneer de moeder dan minder beschikbaar zou zijn.

De man betwist de door de moeder geschetste omstandigheden en dat hij afstand heeft willen doen van de minderjarige. Daar komt bij dat hij van mening is dat de grootmoeder een negatieve invloed heeft gehad op de verstandhouding tussen partijen. Dit heeft ertoe bijgedragen dat hij tot nu toe geen vader voor de minderjarige heeft kunnen zijn. Indien de grootmoeder mede zou worden belast met het gezag over de minderjarige is de kans dat er ooit nog betekenisvol contact kan zijn tussen de minderjarige en de man nagenoeg nihil. Dit is niet in het belang van de minderjarige.

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) vindt het heel belangrijk dat de minderjarige zal weten van wie zij afstamt en dat zij in de gelegenheid zal zijn om zich een eigen beeld van haar vader te vormen. Deze zaak hangt nauw samen met de verzoeken van de man in de andere procedure. Met het oog op de verzoeken in die procedure adviseert de raad een raadsonderzoek.

De rechtbank overweegt als volgt

Artikel 1:253t lid 1 BW bepaalt dat indien het gezag over een kind bij één ouder berust, de rechtbank op gezamenlijk verzoek van de met het gezag belaste ouder en een ander dan de ouder, die in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat, hen gezamenlijk met het gezag over het kind kan belasten. Op grond van artikel 1:253t lid 3 BW wordt het verzoek slechts afgewezen indien gegronde vrees bestaat dat bij inwilliging de belangen van het kind zouden worden verwaarloosd.

Er is sprake van een nauwe persoonlijke betrekking tussen de minderjarige en de grootmoeder. De grootmoeder speelt een grote rol in haar leven en ondersteunt de moeder veelvuldig in de opvoeding en verzorging van de minderjarige. De grootmoeder kan dus ontvangen worden in haar verzoek.

Op basis van de wetsgeschiedenis en het systeem van de wet moet de rechtbank als eerste een verzoek van de vader om samen met de moeder met het gezag over de minderjarige te worden belast, beoordelen, indien een dergelijk verzoek tevens aan de rechtbank voorligt. De rechtbank komt tot dit oordeel op grond van de in de wet (titel 14 van Boek 1 BW) verankerde voorkeurspositie van de biologische ouder boven de niet-ouder en het feit dat het uitgangspunt van de wetgever is dat na een scheiding het gezamenlijk ouderlijk gezag heeft te

gelden. In lijn daarmee ligt voor de hand dat in geval van het verbreken van een relatie waarbinnen een kind is geboren ook gezamenlijk gezag van de moeder en de (biologische) vader in de rede ligt. Tegen deze achtergrond moet artikel 1:253t BW dan ook worden gelezen. In de andere procedure liggen de verzoeken van de man voor om vervangende toestemming tot erkenning van de minderjarige, gezamenlijk gezag over haar en een omgangsregeling tussen hem en de minderjarige. De rechtbank heeft, bij beschikking van heden, de man in de andere zaak vervangende toestemming verleend om de minderjarige te erkennen. Dit betekent dat hij, nadat die beschikking in kracht van gewijsde is gegaan, de minderjarige zal erkennen en hiermee haar juridische vader zal zijn. Daarmee zal hij ook de rechtspositie krijgen die hierbij hoort. De rechtbank heeft in die beschikking ook overwogen dat zij zich onvoldoende geïnformeerd acht om een beslissing te nemen over de verzoeken tot gezamenlijk gezag en vaststelling van een omgangs- of contactregeling. In dat kader heeft de rechtbank de raad verzocht hier nader onderzoek naar te doen en hierover een advies uit te brengen. In afwachting daarvan is de behandeling van die zaak aangehouden. Los van de beslissing die de rechtbank zal nemen over het verzoek van de man tot gezamenlijk gezag, is de rechtbank van oordeel dat gezien alle feiten en omstandigheden er geen ruimte is voor gezamenlijk gezag van de moeder en grootmoeder. Hoewel de rechtbank begrijpt dat het voor de moeder fijn zou zijn om met haar moeder het gezag over de minderjarige uit te oefenen, mede gelet op haar psychische problemen en de behandeling die zij hiervoor zal volgen, is het niet de bedoeling van de wetgever geweest om in een dergelijk geval af te wijken van het wettelijke uitgangspunt. Daar komt bij dat de onderlinge verhoudingen zo verstoord en complex zijn dat het risico groot is dat bij inwilliging van het onderhavig verzoek de belangen van de minderjarige worden verwaarloosd, in die zin dat er geen ruimte zal zijn voor de man om een rol – op welke wijze dan ook – in haar leven te vervullen. Het verzoek van de moeder en grootmoeder zal dan ook worden afgewezen.

De rechtbank heeft nog overwogen om de behandeling van deze zaak aan te houden en de raad te vragen om ook een advies uit te brengen over dit verzoek. De rechtbank is echter van oordeel dat, ook in het geval het verzoek van de man tot gezamenlijk gezag in de andere procedure wordt afgewezen, er geen ruimte zal zijn voor gezamenlijk gezag van de moeder met de grootmoeder. Een onderzoek door de raad in deze procedure heeft dan ook geen meerwaarde.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek af.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 01-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:2112

Zaaknummer: 02-413738 FA RK 23-4250

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Informeel samenlevenden sluiten tijdens relatie overeenkomst over (kosten) gezamenlijke woning na verbreking relatie. Vrouw blijft met haar kinderen in de woning. Heeft man recht op gebruiksvergoeding?

Feiten en omstandigheden

Partijen waren samen eigenaar van de woning. In een overeenkomst van 28 januari 2020 staat:

‘Na scheiding of uit elkaar gaan geven beide partijen binnen 12 maanden geen beslissingen omtrend verkoop van de woning of overdragen van de hypotheek van partij B (hof: de man) naar partij A (hof: de vrouw).

Partij B blijft na scheiding 12 maanden de helft vd hypotheek lasten dragen: € 400,’ in de week.’

De relatie van partijen is in september 2020 geëindigd. De man heeft toen de woning verlaten. Sindsdien woont de vrouw alleen met haar kinderen in de woning. De man heeft vanaf september 2020 tot en met mei 2022 bijgedragen in de hypotheeklasten. De overige eigenaarslasten heeft de vrouw vanaf september 2020 gedragen. De man vordert nu een gebruiksvergoeding, vanaf september 2020. De rechtbank heeft overwogen:

‘(...) Uitgangspunt is dat de deelgenoot die een gemeenschappelijk goed met uitsluiting van de andere deelgenoot gebruikt in beginsel een vergoeding moet betalen. In dit geval de vrouw. De man heeft immers niet het gebruik en genot waarop hij uit hoofde van zijn aandeel in het gemeenschappelijk goed wel recht heeft. Daar staat tegenover dat de man in beginsel moet bijdragen in de lasten die aan de eigendom van de woning zijn verbonden (...). Uit praktisch oogpunt zal de rechtbank die vorderingen tegen elkaar wegstrepen (...).’

De gezamenlijke woning is in november 2022 geleverd aan de vrouw. De man heeft als zijn aandeel van de overwaarde € 63.000 ontvangen. In de afrekening was niet verdisconteerd dat hij vanaf de datum van het vonnis van de rechtbank (25 mei 2022) niet langer aan de aflossing op de hypotheek heeft bijgedragen.

Beoordeling en motivering

De man betoogt in het door hem ingestelde hoger beroep dat de vrouw ten onrechte niet tot betaling is veroordeeld. Met zijn vordering beoogt hij te bewerkstelligen dat hij geen kosten hoeft te dragen voor de gezamenlijke woning over de periode dat de vrouw daarvan als enige het gebruik heeft gehad.

Met de vrouw is het hof van oordeel dat de overeenkomst van partijen zich ertegen verzet dat de man een gebruiksvergoeding vordert over de periode waarop die overeenkomst ziet, dat wil zeggen de periode van uiteengaan in september 2020 tot twaalf maanden nadien, september 2021. Met deze vordering beoogt de man achteraf de zonder voorbehoud verrichte betalingen terug te krijgen. De overeenkomst staat hieraan echter in de weg. Voor toekenning van een gebruiksvergoeding over deze periode ziet het hof geen grond.

In de periode vanaf september 2021 tot en met juli 2022 heeft de man, zoals ook de rechtbank heeft overwogen, in beginsel recht op een gebruiksvergoeding. De overeenkomst ziet niet op deze periode en staat mitsdien hieraan niet in de weg. Hetzelfde geldt voor het argument van de vrouw dat de man met de woning in zeer korte tijd een rendement van € 63.000 heeft kunnen behalen. Dit rendement heeft hij als mede-eigenaar gegenereerd. De man heeft, evenals de vrouw, ook het risico gelopen dat de woning in waarde zou dalen.

In wet en jurisprudentie zijn geen vaste maatstaven neergelegd om de hoogte van een gebruiksvergoeding te bepalen. De redelijkheid en billijkheid die de rechtsbetrekkingen tussen deelgenoten beheersen zijn leidend.

In dit geval kan de gebruiksvergoeding in beginsel in redelijkheid worden gesteld op (maximaal) 1% van € 63.000, zijnde het aan de man uitgekeerde aandeel in de overwaarde. Dit komt neer op € 630 per jaar. In dit geval resteert slechts een periode van omstreeks 10,5 maand, hetgeen resulteert in een totaalbedrag van (maximaal) € 551,25, omgerekend (afgerond) € 52 per maand. De man heeft na zijn vertrek uit de woning niet meer bijgedragen in de overige eigenaarslasten. De man heeft vanaf september 2021 tot en met mei 2022 de helft van de hypotheeklast betaald en sindsdien niet meer bijgedragen, ook niet in de aflossing van de hypotheek (van circa € 500 per maand). Laatstgenoemde post is niet verrekend bij het aan de man uitgekeerde deel van de overwaarde. De vrouw is het hiermee niet eens. De man heeft onderkend dat partijen in zoverre nog moeten verrekenen. Het betreft de periode juni 2022–november 2022. Dit betekent dat de vrouw gedurende circa zes maanden voor de man een bedrag van ongeveer € 250 per maand heeft betaald, dus ongeveer € 1.500. Bij deze stand van zaken verzetten de redelijkheid en billijkheid zich ertegen dat de man aanspraak kan maken op een gebruiksvergoeding. De conclusie is dat de vordering van de man moet worden afgewezen. De slotsom is dat de grief van de man faalt. Het vonnis waarvan beroep zal, voor zover aan het oordeel van het hof onderworpen, worden bekrachtigd.

Conclusie

Het hof bekrachtigt het vonnis, voor zover aan zijn oordeel onderworpen, en wijst het in hoger beroep meer of anders gevorderde af.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 26-03-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:807

Zaaknummer: 200.320.106/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afwijzing spoedverzoek voorlopige ondertoezichtstelling ongeboren kind. Verzoek niet mondeling onderbouwd en er is sprake van een geringe zwangerschapsduur (17 weken) waarmee is gegeven dat het ongeboren kind nog niet levensvatbaar is.

Feiten en omstandigheden

De moeder is 17 weken zwanger van het ongeboren kind. De man met wie zij samenwoont wordt vermoed de vader te zijn, maar hij heeft het ongeboren kind (nog) niet erkend. Verdere details over de situatie worden niet gegeven.

Grieven

De Raad van de Kinderbescherming (de raad) verzoekt een voorlopige ondertoezichtstelling van het ongeboren kind voor drie maanden. De rechter geeft aan dat het verzoek niet (mondeling) werd onderbouwd.

Beoordeling en motivering

Omdat de moeder de Poolse nationaliteit heeft, staat eerst de rechtsmacht ter discussie. De rechter oordeelt dat de rechter bevoegd is om van het verzoek van de raad kennis te nemen, omdat de moeder haar gewone verblijfplaats in Nederland heeft.

Na de inhoudelijke beoordeling van het verzoek tot een voorlopige ondertoezichtstelling van het ongeboren kind, wordt het verzoek afgewezen. De rechter merkt eerst op dat op grond van artikel 1:2 BW een ongeboren kind als geboren kan worden aangemerkt, en daarmee, mits aan de overige voorwaarden van artikel 1:255 jo. 1:257 BW is voldaan, onder toezicht kan worden gesteld. In tegenstelling tot in eerdere zaken, stelt de rechter niet expliciet dat de prenatale ondertoezichtstelling zich enkel beperkt tot een levensvatbare vrucht (vanaf 24 weken zwangerschap), maar geeft wel aan dat de geringe duur van de zwangerschap meespeelt in de beoordeling.

Nu het verzoek niet mondeling is onderbouwd, oordeelt de rechter dat het verzoek moet

worden afgewezen. De rechter geeft daarbij aan dat de raad opnieuw een verzoek kan indienen als de vrouw verder is in haar zwangerschap en de zorgen blijven bestaan.

Conclusie

Het verzoek wordt direct aan de telefoon afgewezen. Daarom zal er geen mondelinge behandeling van het verzoek plaatsvinden.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 28-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:2139

Zaaknummer: C/02/420764/ JE RK 24-549

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Artikel 798 lid 1 Rv: het hof merkt de partner van de biologische vader van de minderjarige aan als belanghebbende. Artikel 360 lid 2 Rv: het hof verklaart de moeders niet-ontvankelijk in hun verzoek tot schorsing. De voorzieningenrechter in de rechtbank heeft op 21 februari 2024 beslist op de vordering van de moeders tot schorsing. Een tweede (nieuwe) beoordeling van een verzoek tot schorsing door het hof is in strijd met de goede procesorde en het systeem van de wet.

Feiten en omstandigheden

Een van de verzoeksters is de biologische moeder van het kind, en daarmee ook de juridische moeder. Haar vrouwelijke partner heeft het kind erkend en is daarmee ook juridisch moeder. De moeders oefenen samen het gezag uit en het kind woont bij hen.

Een van de verweerders is de biologische vader van het kind. Hij en zijn mannelijke partner willen beiden omgangsrecht met het kind.

De partijen zijn het oneens over de vraag of de mannen omgangsrecht hebben. In november 2023 heeft de rechtbank bij de bestreden beschikking een omgangsregeling vastgesteld, waarbij de uitvoerbaarheid bij voorraad niet is gemotiveerd. De moeders zijn tegen de beschikking in beroep gegaan.

In februari 2024 heeft de voorzieningenrechter uitspraak gedaan inzake de vordering van de mannen om nakoming te vorderen op straffe van een dwangsom. De voorzieningenrechter heeft in deze zaak verklaard dat de biologische vader wel ontvankelijk is, maar zijn partner niet-ontvankelijk. De moeders hebben in reconventie gevorderd om (primair) de tenuitvoerlegging van de bestreden beschikking te schorsen in afwachting van de uitkomst van de procedure in hoger beroep en (subsidiar) de omgangsregeling aan de mannen voor de duur van de hogerberoepsprocedure te ontzeggen. De voorzieningenrechter heeft de vorderingen van de moeders afgewezen.

Grieven

De moeders verzoeken om de tenuitvoerlegging van de omgangsregeling te schorsen in afwachting van het hoger beroep.

De mannen vinden dat de moeders in hun verzoek niet-ontvankelijk moeten worden verklaard, dan wel dat hun verzoek moet worden afgewezen. Daarbij voeren zij aan dat de vordering tot schorsing van de moeders in het kort geding overeenkomt met het verzoek tot schorsing dat de moeders bij het hof hebben gedaan. Het tweemaal laten beoordelen van dezelfde vordering is niet alleen in strijd met een goede procesorde, maar ook met het gesloten stelsel van rechtsmiddelen.

Volgens de moeders kan het hof wel oordelen over het verzoek tot schorsing. Het kort geding ging met name over de verplichting tot nakoming van de omgangsregeling uit de bestreden beschikking tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden, terwijl het hof in dit schorsingsverzoek een belangenafweging zou moeten maken.

De niet-biologische vader heeft aangevoerd dat hij belanghebbende in deze procedure is. Dit hebben de moeders betwist.

Beoordeling en motivering

Het hof oordeelt eerst dat de niet-biologische vader aangemerkt moet worden als belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 1 eerste volzin Rv. In een eerdere uitspraak heeft de Hoge Raad geoordeeld dat in de wetsgeschiedenis van dit artikel is opmerkt deze bepaling mede beschermt de rechten die een burger kan ontlenen aan het EVRM. Volgens EHRM-jurisprudentie heeft een persoon die aanspraak kan maken op bescherming van zijn familie- en gezinsleven, en privéleven uit artikel 8 EVRM, ook recht om in voldoende mate betrokken te worden in de besluitvorming die kan leiden tot een inmenging van zijn familie- en gezinsleven, dan wel privéleven.

Nu de niet-biologische vader een onderbouwd (zelfstandig) beroep doet op het recht op omgang op grond van de wet en artikel 8 EVRM, is het hof van oordeel dat hij op basis van het bovenstaande als belanghebbende moet worden betrokken in de gerechtelijke procedure. De besluitvorming in deze procedure kan immers leiden tot een inmenging in zijn recht op familie- en gezinsleven of privéleven.

Met betrekking tot het schorsingsverzoek is het hof van oordeel dat de moeders niet-ontvankelijk moeten worden verklaard. Nu de voorzieningenrechter al een oordeel heeft gegeven over het schorsingsverzoek, is een tweede beoordeling hiervan in strijd met de goede procesorde en het systeem van de wet. Het schorsingsverzoek, dat inhoudelijk hetzelfde is als de vordering tot schorsing in het kort geding, zou dan voor een tweede maal aan de rechter

worden voorgelegd, zonder dat hier een wettelijke basis voor is.

De moeders hebben niet aangevoerd dat sinds de uitspraak van de voorzieningenrechter zich nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan die aanleiding geven tot een nieuwe beoordeling van het verzoek. Ook volgt het hof de moeders niet in hun betoog dat de voorzieningenrechter een ander beoordelingskader toepast dan het hof. Zowel het hof als de voorzieningenrechter hebben het volgende beoordelingskader toegepast: wanneer de uitvoerbaarheid bij voorraad niet is gemotiveerd, kan de uitvoerbaarheid worden geschorst, als het belang van de veroordeelde partij bij behoud van de bestaande toestand zwaarder weegt dan het belang van de wederpartij.

Conclusie

De moeders worden niet-ontvankelijk verklaard in hun verzoek. Het hof komt daardoor niet toe aan de inhoudelijke beoordeling van hun verzoek.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 26-03-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:2097

Zaaknummer: 200.337.514/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omgangsrecht grootouders. Ontvankelijkheid niet in het geding nu de minderjarige bijna twee jaar bij de grootouders heeft gewoond. De ouders willen zelf de regie hebben over de invulling van het contact tussen de dochter en de grootouders, maar het hof wijst een omgangsregeling toe waarbij de minderjarige een weekend in de maand en één week in de vakantie bij de grootouders verblijft.

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder zijn de ouders van een 6-jarige dochter over wie zij gezamenlijk het gezag uitoefenen. De ouders hebben samen nog een tweeling van bijna 3 jaar oud. Bij de ouders wonen nog twee kinderen uit een eerdere relatie van de moeder. De oma is de moeder van de vader en de opa is de stiefvader van de vader. De dochter heeft van december 2019 tot december 2021 onder toezicht gestaan. Zij woonde destijds (van september 2019 tot mei 2021) bij de grootouders, eerst op vrijwillige basis en later met een machtiging tot uithuisplaatsing.

In april 2021 heeft de kinderrechter een minimale contactregeling tussen de grootouders en de dochter vastgesteld, die ter zitting was overeengekomen tussen de ouders, de grootouders en de gecertificeerde instelling (GI). Een jaar later (in maart 2022) is bij tussenbeschikking een voorlopige omgangsregeling van een weekendregeling van eens in de veertien dagen bepaald.

Grieven, beoordeling en motivering

Bij de bestreden beschikking van 4 juli 2023 is als omgangsregeling vastgesteld dat de dochter gedurende een weekend per maand van vrijdagmiddag na school tot zondagavond 17:00 uur bij de grootouders zal zijn. Eventuele sportactiviteiten staan daaraan niet in de weg. Daarnaast heeft de kinderrechter bepaald dat de dochter gedurende de zomervakanties ten minste één week aaneengesloten bij de grootouders mag zijn.

De ouders verzoeken de beschikking te vernietigen en te bepalen dat het verplichte karakter van een omgang tussen de grootouders en minderjarige komt te vervallen, waarbij de ouders zelf invulling zullen geven aan een goede contactregeling tussen de dochter en de grootouders.

De grootouders zijn in incidenteel hoger beroep gekomen, waarbij de grieven zien op de frequentie van de omgang. De grootouders verzoeken eveneens de bestreden beschikking te vernietigen en primair een omgangsregeling vast te leggen waarbij de dochter eens per veertien dagen een weekend bij de grootouders verblijft en een bepaalde regeling te treffen voor de feestdagen en vakanties. Subsidiair verzoeken zij de vastgelegde omgangsregeling te handhaven, met vaststelling van een regelmaat voor het contact tussen de dochter en de grootouders.

Op grond van artikel 1:377e BW kan de rechter op verzoek van de ouders of van degene die in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind een beslissing inzake de omgang wijzigen op de grond dat nadien de omstandigheden zijn gewijzigd.

Niet in geschil is dat de omstandigheden sinds de beschikking van 30 april 2021 zijn gewijzigd. Ook is niet in geschil dat de grootouders in een nauwe persoonlijke betrekking tot de dochter staan en recht hebben op omgang met haar. In geschil is de wijze waarop aan dat recht op omgang van de grootouders invulling moet worden gegeven.

De verstandhouding en communicatie tussen de ouders en de grootouders is ernstig verstoord. Inmiddels procederen de ouders en grootouders al twee jaar over de omgangsregeling. De dochter wordt ouder en laat in haar gedrag zien dat ze steeds meer last heeft van de spanningen tussen de ouders en de grootouders.

De ouders willen zelf de regie hebben over de invulling van het contact tussen de dochter en de grootouders. De ouders stellen dat zij die verantwoordelijkheid aankunnen. Tevens wijzen de ouders erop dat de dochter ten opzichte van de andere kinderen binnen hun gezin, die geen contact met de grootouders hebben, in een uitzonderingspositie zit, hetgeen niet goed is voor de dochter en de andere leden van het gezin. De grootouders vrezen dat als de rechter geen omgangsregeling vaststelt, hun contact met de dochter nog minder wordt dan nu het geval is en uiteindelijk helemaal verdwijnt. Zij hebben ook geen contact met de andere kinderen, terwijl ze dat wel graag zouden willen.

Net als de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) vindt het hof dat de omgangsregeling zoals de rechtbank die destijds overeenkomstig het advies van de raad heeft vastgesteld grotendeels moet blijven gelden. Een regeling waarbij de dochter een weekend per maand bij de grootouders verblijft is nog steeds passend. Aan de ene kant wordt het contact tussen de dochter en de grootouders daarmee voldoende beperkt, zodat het voor haar duidelijk is dat de ouders haar hoofdverzorgers en opvoeders zijn en dat zij deel uitmaakt van het gezin van de ouders. Aan de andere kant waarborgt deze regeling voor de grootouders een redelijke ondergrens van hun recht op omgang met de dochter, welk contact ook in haar belang is.

De ouders konden ter zitting geen duidelijk antwoord geven op de vraag hoe zij de concrete invulling van de omgangsregeling tussen de dochter en de grootouders voor zich zien als zij daarin de vrije hand zouden krijgen. Deze reactie geeft het hof onvoldoende vertrouwen dat er in dat geval op regelmatige basis omgang zal plaatsvinden tussen de dochter en de grootouders.

Gelet op het zorgelijke beeld dat de dochter met name de laatste tijd laat zien bij de overdrachtsmomenten, zoals dat ter zitting door partijen is geschetst, zal het hof bepalen dat de grootouders de dochter na hun omgangswEEKEND op maandagochtend naar school brengen, net zoals dat eerder het geval was. Hopelijk zorgt dit bij de dochter voor meer rust en minder stress.

Het hof roept partijen op om met hulpverlening te werken aan hun onderlinge verstandhouding en communicatie (bijvoorbeeld via ONS, mediation en/of systeemtherapie). Tot slot kan het hof zich voorstellen dat om de uitzonderingspositie van de dochter binnen het (samengestelde) gezin van de ouders te verminderen ook de tweeling eens (een deel van) een weekend mee gaat naar de grootouders. Het is immers van belang dat ook de tweeling en de grootouders een band met elkaar gaan opbouwen.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van 4 juli 2023 en wijzigt de beschikking van 30 april 2021 ten aanzien van de omgangsregeling tussen de grootouders en de dochter en stelt vast dat de dochter elk eerste weekend van de maand van vrijdagmiddag na school tot maandagmorgen naar school bij de grootouders zal zijn. Voor zover de dochter tijdens een omgangswEEKEND zwemles heeft of enige andere (sport)activiteit, staat dit aan nakoming niet in de weg; de grootouders zullen de dochter dan in die activiteit begeleiden. Het hof bepaalt verder dat de dochter gedurende de zomervakanties ten minste één week aaneengesloten bij de grootouders zal zijn.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 19-03-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:2045

Zaaknummer: 200.333.189/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontslag bewindvoerder. Hoewel de huidige bewindvoerder goed functioneert, ziet het hof voldoende gewichtige redenen voor ontslag van de bewindvoerder. Die gewichtige redenen zijn gelegen in de subjectieve ervaring van verzoekster van de bewindvoering en de mate van stress die haar dit oplevert.

Feiten en omstandigheden

Sinds 2006 staan alle goederen van verzoekster onder bewind. Sinds 2019 heeft verzoekster een nieuwe bewindvoerder. In eerste aanleg heeft verzoekster om ontslag van deze bewindvoerder verzocht en gevraagd om de bewindvoerder van haar dochter tot opvolgend bewindvoerder te benoemen. Dat verzoek is door de kantonrechter afgewezen en tegen die beslissing komt verzoekster in hoger beroep.

Standpunten partijen

Verzoekster is ontevreden over de huidige bewindvoerder. Ze voelt zich niet serieus genomen, mede doordat de bewindvoerder geen gehoor geeft aan een aantal van haar verzoeken. Samen komen verzoekster en de bewindvoerder niet tot goede oplossingen. Verzoekster heeft geen vertrouwen in de bewindvoerder en ervaart veel stress als gevolg van de situatie. In de bewindvoerder van haar dochter heeft ze meer vertrouwen door de positieve verhalen die zij over deze persoon heeft gehoord. Daarom zou zij graag zien dat deze persoon ook haar bewindvoerder wordt. Overigens is verzoekster van mening dat het bewind überhaupt niet nodig is en daarom wil zij via de nieuwe bewindvoerder een zelfredzaamheidstraject doorlopen.

De huidige bewindvoerder voert verweer en betwist dat het bewind nu niet goed verloopt. De klachten van verzoekster over de bewindvoering zijn heel recent en worden door de bewindvoerder serieus genomen. Verzoekster houdt echter zelf het gesprek over een oplossing af en heeft direct een verzoek bij de rechter ingediend. Van fouten in de uitvoering van de werkzaamheden is geen sprake en de bewindvoerder communiceert op alle mogelijke manieren. Het budget van verzoekster is wel kleiner geworden, maar dit komt door externe

factoren zoals de stijging van de vaste lasten. Er is volgens de bewindvoerder geen sprake van een vertrouwensbreuk. De bewindvoerder wil ook meewerken aan een zelfredzaamheidstraject voor verzoekster. Een wijziging van bewindvoerder is daarom niet noodzakelijk en niet in het belang van verzoekster.

Beoordeling

Op basis van artikel 1:448 BW kan een bewindvoerder ontslagen worden wegens gewichtige redenen. Het hof komt tot de conclusie dat de bewindvoerder niet in de uitoefening van de taken tekort is geschoten. Toch bestaan er naar het oordeel van het hof wel gewichtige redenen om de bewindvoerder te ontslaan. Verzoekster ervaart namelijk veel stress en stelt dat er in haar ogen sprake is van een vertrouwensbreuk. Het hof heeft uit eigen waarneming tijdens de mondelinge behandeling geconstateerd dat de huidige situatie voor een aanzienlijke psychische belasting zorgt. Alle goede bedoelingen van de bewindvoerder ten spijt, verwacht het hof niet dat in deze situatie een goede samenwerking nog tot stand gaat komen. Het hof ziet daarom reden om verzoekster een kans te bieden om het bewind voort te zetten met een bewindvoerder die door haarzelf is gekozen en in wie zij wel vertrouwen heeft. Volgens het hof is het verzoek van verzoekster ook niet lichtzinnig ingediend. Het hof zal daarom de huidige bewindvoerder ontslaan en de bewindvoerder van de dochter ook als bewindvoerder van verzoekster benoemen. Die heeft zich ook bereid verklaard.

Conclusie

Het hof vernietigt de beslissing van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-03-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:734

Zaaknummer: 200.332.315_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geschil over terugbetaling van een geldlening in de familiesfeer. Het geschil richt zich op de verjaring van de vordering ex artikel 3:307 BW, de betaling en verjaring van de contractuele rente en de betaling van de buitengerechtelijke kosten.

Feiten en omstandigheden

Het geschil gaat over een geldlening in de familiesfeer. In 2010 heeft de man aan zijn zwager een bedrag van € 20.000 geleend tegen een rente van 8% per jaar. De zwager is getrouwd met de zus van de man. De zwager is advocaat en had een eigen advocatenkantoor. Toen het kantoor in financieel zwaar weer verkeerde is de zwager de lening bij de man aangegaan. In 2014 ging het advocatenkantoor toch failliet. De zwager heeft zijn werkzaamheden als advocaat in een andere besloten vennootschap voortgezet. Hoewel er wel over de afbetaling van de lening is gecommuniceerd, is de lening niet volledig afbetaald. In totaal is er € 2.650 afgelost.

De man heeft in eerste aanleg bij de rechtbank eind 2021 gevorderd dat de zwager wordt veroordeeld tot een betaling van € 45.769,36 (lening plus de contractuele rente), te vermeerderen met de contractuele rente die ook tijdens en na de procedure blijft doorlopen, de buitengerechtelijke kosten en de proceskosten. De rechtbank heeft deze vordering grotendeels toegewezen, met uitzondering van de vordering over de buitengerechtelijke kosten en contractuele rente in de periode tot eind 2016. De zwager is in hoger beroep gekomen en wil dat de vorderingen van de man worden afgewezen. De grieven van de zwager zien onder andere op het gegeven dat de rechtbank zijn beroep op verjaring heeft verworpen. De incidentele vordering van de man ziet op het alsnog toewijzen van de vorderingen met betrekking tot de buitengerechtelijke kosten en de contractuele rente tot eind 2016. De man keert zich tegen het oordeel van de rechtbank dat zijn aanspraak op de contractuele rente tot en met eind 2016 is verjaard en dat er geen aanspraak is op de vergoeding van de buitengerechtelijke kosten.

Beoordeling

Verjaring

De zwager beroept zich op verjaring in de zin van artikel 3:307 lid 1 BW. Een rechtsvordering tot nakoming verjaart na vijf jaar nadat de vordering opeisbaar is geworden. Volgens de zwager is de vordering direct opeisbaar geworden ex artikel 6:38 BW. Om die reden is volgens de zwager de vordering van de man in juni 2015 al verjaard en is de verjaring ook niet tijdig gestuit. Volgens de man was er juist sprake van een verbintenis voor onbepaalde tijd, zodat artikel 3:307 lid 2 BW van toepassing is. Daardoor is de lening pas opeisbaar geworden toen de man tot opeising overging. Hij vindt ook dat de termijn tijdig is gestuit.

Het hof oordeelt als volgt. Uit wat partijen naar voren brengen leidt het hof af dat er geen afspraken tussen de man en de zwager zijn gemaakt over wanneer en in hoeveel termijnen de geldlening moest worden afgelost. De lening was bedoeld om de zwager uit een financieel zorgelijke situatie te helpen en beide partijen gingen ervan uit dat de lening daarna terugbetaald zou kunnen worden. Het hof volgt de zwager niet in zijn redenering dat hieruit opgemaakt kan worden dat de lening direct opeisbaar was in de zin van artikel 6:38 BW. De vraag of lid 1 of lid 2 van artikel 3:307 BW van toepassing is, is een kwestie van uitleg. Volgens het hof is lid 2 van toepassing, omdat het partijen niet voor ogen heeft gestaan dat de geldlening snel afgelost moest worden. Het kost immers tijd om een bedrijf uit financieel zwaar weer te helpen. De kredietcrisis die mede de financiële moeilijkheden voor het kantoor veroorzaakte, duurde ook enige jaren. Ook staan partijen tot elkaar in een familiale verhouding, waardoor aangenomen kan worden dat de zwager prioriteit mocht geven aan het aflossen van andere financiële verplichtingen. Gelet daarop, is het hof van oordeel dat de lening niet direct opeisbaar was, maar dat partijen een overeenkomst voor onbepaalde tijd met elkaar zijn aangegaan. De vordering verjaart dus pas vijf jaar nadat de vordering is opgeëist. De man heeft in juni 2017 de vordering opgeëist en heeft in december 2021 de dagvaarding uitgebracht. De vordering is daarom niet verjaard.

Rentepercentage

Artikel 7A:1804 (oud) BW bepaalt dat de rente in geschrifte moet worden bepaald, maar stelt geen nadere voorwaarden. Daardoor is aan deze eis al voldaan als in een brief of e-mail één van partijen het rentepercentage vastlegt en de wederpartij daar geen bezwaar tegen heeft gemaakt. Partijen hebben het percentage van 8% in hun e-mailcorrespondentie genoemd en daartegen is geen bezwaar gemaakt. Daarom is de zwager aan het percentage van 8% verbonden.

Verjaring rente vóór december 2016

Het hof is van oordeel dat het standpunt van de man dat de contractuele rente in de periode

tot en met december 2016 niet verjaard is, correct is. Immers is de verjaringstermijn uit artikel 3:308 BW meerdere malen tijdig gestuit, zo blijkt uit de e-mailcorrespondentie van partijen.

Buitengerechtelijke kosten

De man heeft in incidenteel beroep zich tegen het oordeel van de rechtbank gekeerd waarin de rechtbank aangeeft dat onvoldoende onderbouwd is dat er buitengerechtelijke werkzaamheden hebben plaatsgevonden. Volgens de man zijn er incassowerkzaamheden verricht door zijn advocaat, waar e-mailberichten van zijn overgelegd. Het hof is van oordeel dat voldoende vaststaat dat er buitengerechtelijke werkzaamheden zijn verricht en het bedrag komt het hof juist voor.

Conclusie

Het hof vernietigt gedeeltelijk het vonnis van de rechtbank op de punten omtrent de contractuele rente tot 2016 en de buitengerechtelijke kosten en veroordeelt de zwager tot betaling van de verschuldigde contractuele rente over de geldlening te berekenen vanaf juni 2010 tot aan de dag van betaling. Ook wordt de zwager veroordeeld tot betaling van € 1.232,69 aan buitengerechtelijke incassokosten en de proceskosten.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 19-03-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:1938

Zaaknummer: 200.312.315/01

Wetsartikelen: